

Bilaga 2

**Översikt över
inkluderade
artiklar -
karakteristik**

ÖVERGÅNGEN FRÅN UNG TILL VUXEN FÖR PERSONER MED FUNKTIONS- NEDSÄTTNING

– en kartläggning av det
vetenskapliga kunskapsläget

FÖRFATTARE	LAND	TYP AV STUDIE	SYFTE	KVANT - KVAL	ANTAL STUDIER/ LÅNGD
1. Arvidsson, J., Widén, S., & Tideman, M., (2015).	Sverige.	Kvasilongitudinell design. 11 ålderskohorter	Att skapa ökad kunskap om var de som gått ut gymnasieskolan "tar vägen" genom att ta en "snapshot" av var elever befinner sig år 2011, baserat på elever avslutat sin skolgång åren 2001-2011. Studien beskriver individernas relation till arbetsmarknaden som den såg ut 2011, och analyserar individuella faktorer i relation till var eleverna befinner sig.	Kvantitativ; beskrivande statistik, logistisk regression, chi-square-test.	Totalundersökning, population 12269 individer. 11 ålderskohorter, de äldsta gick ut skolan 2001, dvs elva år tidigare än de yngsta eleverna, vars avslutningsår var 2011.

Implikationer för praktiken: Förf. menar att det är hög risk för att individer "någon annanstans" utgör en del i den större kategorin NEET/UVAS, i så fall behöver tidigare särskole-elever explicit identifieras. För detta kan andra strategier behövas. Viktigt i sammanhanget är att den förlängda skolgången kan leda till att de inte omfattas av kommunens aktivitetsansvar. Skolan (studievägledare, lärare, praktikanordnare) och andra välfärdsaktörer behöver agera mer proaktivt för att ge användbar support till den här gruppen.

2. Botsford, K. D., (2013).	USA.	Metaanalys efter att ha utfört en systematisk review av studier som använder National Longitudinal Transition Study-2-data; NLTS2.	Att lägga samman och analysera tillgängliga NLTS2-studier avseende social förmåga hos unga med synnedsättning, ge vägledning för lärare avseende om social kompetens är ett område där instruktioner kan gynna synsvaga studenter.	Metaanalys, lägger ihop tre studier som använt effektmått.	3 studier, 1229 studenter ingår, dock okänt om det är unika individer.
-----------------------------	------	--	--	--	--

Implikationer för praktiken: Sammantaget diskuteras att studenter får fördelar av att ha utvecklat social interaktionsförmåga före de når transitionsålder (utan beskrivningar om vad som kan/bör göras närmare).

3. Cavanaugh & Giesen (2012).	USA.	Systematisk review.	Att identifiera och syntetisera forskningsresultat avseende interventioner som syftar till att öka anställningsbarheten för unga synskadade/blinda.	Narrativ syntes.	15 studier.
-------------------------------	------	---------------------	---	------------------	-------------

Implikationer för praktiken: Praktiker/professionella måste implementera rigorösa utvärderingar av sina program och publicera resultaten. Då kan politiker och andra använda den kunskapen och "kunder" välja de bästa programmen.

4. Chatzitheochari, S. & Platt, L., (2019).	UK.	Longitudinell Data från Longitudinal Study of Young People in England.	1. Att bedöma den relativa betydelsen av primära respektive sekundära effekter för utbildningsvägar för unga med funktionsnedsättning 2. Att bidra till att förklara sekundära effekter av funktionshinder för uppnående av utbildningsresultat (educational attainment).	Kvantitativ, enkäter som länkats till administrativa data om skola, till exempel nationella prov och betyg, följt av en sekventiell utfallsanalys. Beskriver även användning av intervjuer men dessa redovisas inte.	16 000 elever. Kohort födda 1989-1990, start från 13-14 år, intervjuades vartannat år från 2004-2010 (4 nedslag).
---	-----	--	--	--	---

Implikationer för praktiken: Uttalar sig inte explicit om det - men detta om förväntningar, mobbing och upplevelser av stigmatisering borde vara av stort intresse för praktiken, s 522.

5. Cobb & Alwell (2009).	USA.	Systematic review.	Att undersöka relationen mellan transitionsplanering/koordinering av interventioner och utfall för secondary-aged ungdomar med funktionsnedsättning, summering av litteraturen utifrån tre perspektiv: 1, transition/planning interventions, 2, transition and/or transition-related outcomes, 3, samspel av ungdomar med funktionsneds.	Kvantitativa och kvalitativa studier baserade på tydliga kvalitetskriterier.	31 (publ 1984-2004) 1461 artiklar.
--------------------------	------	--------------------	---	--	---

Implikationer för praktiken: stödsystemen för transition måste göras flexibla utifrån individernas situation och inte att individerna ska anpassa sig till stödsystemen (oftast förekommande kritiken i den granskade litteraturen).

LÄNDER	FUNKTIONS- NEDSÄTTNINGAR	ÅLDER	HUVUDRESULTAT	FORSKNINGSGAP
Sverige	Intellektuell funktionsnedsättning: Det kan dock finnas individer som inte har diagnostiserats med intellektuell funktionsnedsättning på korrekt sätt men ändå mottagits i särskolan.	20-21 år till 30-31 år, dvs från samma år de gått ut gymnasieskolan till 10 år senare.	Sysselsättning efter gymnasieskolan: * Daglig verksamhet: 47 % * Arbete: 22,4 %, fler män än kvinnor (70,8 % vs 29,2 %), en majoritet av dessa hade lönebidrag, högre ålder = fler i anställning, * Utbildning: 6,6 % * "Någon annanstans": 24 %. 57% hade aktivitetsersättning Lägre sannolikhet att kvinnor hade anställning, likaså ha deltagit i tränings-aktiviteter eller arbetsträning. Högre sannolikhet för anställning: lite äldre, genomgått nationellt program och vara man.	Förf. menar att elever som gått gymnasieskolan behöver följas över fler år - inkl. att studera hur tiden efter avslutad skolgång inverkar på var de fd eleverna är, samt se om/hur det varierar över tid. Intressant att följa upp med tanke på gymnasieskole-reformen. Angeläget att närmare studera vilken typ av utbildnings-program som väljs och familjens omständigheter i det som konstituerar kategorin "others".

USA.	Synnedsättning.	Grade 7-12, 12-13 år - 17-18 år.	Artikeln tar huvudsakligen upp metodiska frågor avseende meta-analyser - vilket medför vaga beskrivningar av "transition outcomes". Resultatet pekar på att sociala färdigheter svarar för 6 % av skillnaderna för utfall. Social skills definieras som "the characteristics, skills, or strategies that enable people to communicate and engage positively with others in their community", s 501	Artikeln pekar på betydelsen av att i mindre forskningsfält genomföra meta-analyser, att det är ett bra sätt att ta tillvara på de uppgifter som är insamlade och där populationen ofta varit för liten för att ge "power".
------	-----------------	----------------------------------	--	---

USA.	Synskadade och blinda (i tre av studierna kombinerat med utvecklingsstörning).	12-21 år.	Bristen på bra studier med kontrollgrupper är ett betydande problem. Av de fyra som har kontrollgrupper visar två inga signifikanta skillnader av interventionen. Övriga visar alla på positiva effekter direkt efter interventionen (som kan vara kort t ex några 20 minuters långa insatser upp till helt läsår). Inga studier visar dock någon direkt effekt i form av erhållande av arbete, istället bättre kunskaper om arbetssökningsprocessen, kunskaper om vad arbete kan innebära, självständigt vardagsliv, sociala förmågor, attityder till arbete och viss arbetserfarenhet.	Bättre och mer rigorösa studier krävs. Särskilt sådana som verkligen studerar om interventionen leder till arbete eller inte.
------	--	-----------	--	---

UK.	Utgått från föräldrars utsaga om långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning samt om detta påverkar skolnärvaro eller skolprestation, inte inkluderat skolor som är särskilt inrättade för barn med funktionsnedsättning.	13/14 till 19/20.	Unga med funktionsnedsättning med lägre utbildningsnivå och när substantiellt lägre på GCSE-kvalifikationer än unga i allmänhet. Menar att mycket av skillnaden är primära effekter av funktionsnedsättningen, men där finns också sekundära effekter. Funktionsnedsättning fortsätter ha negativ effekt på skolprestationer, om än mindre, i högre utbildning. Förväntningar (föräldrars, skolans, egna) om fortsatta studier påverkade ungas utbildningskarriär mer än mobbing. Men mobbing skapar upplevelser av stigmatisering och har effekter på självkänsla och bilden om sig själv.	Författarna pekar på att det behövs mer sociologisk förståelse av funktionsnedsättning, med empiriskt fokus på sociala barriärer.
-----	--	-------------------	---	---

Framgår inte klart (västerländska studier främst enligt referenserna, i huvudsak från USA).	Variande funktionsnedsättningar.	Ung, 14 år och äldre (upp till 25 enligt tabell 1).	Ett urval: <i>Kvalitativa resultat:</i> Ojämna kunskaper om transition och låg inblandning av studenter och föräldrar. Låga förväntningar (otydligt tema!). Brist i läroplan. Bristande respekt och förståelse bland en del lärare. <i>Kvantitativa resultat (stora effect sizes):</i> Student-focused planning (kvalitativa studier visar på brister vad gäller förutsättningar för detta i skolor).	Longitudinella studier behövs samt interventionsforskare som inkluderar "mätbara" utfall redan i interventionsdesignen - om det är möjligt. Brist också på väldefinierade "comprehensive transition models".
---	----------------------------------	---	--	---

FÖRFATTARE	LAND	TYP AV STUDIE	SYFTE	KVANT - KVAL	ANTAL STUDIER/ LÅNGD
6. Connors, E., Curtis, A., Wall Emerson, R., & Dormitorio, B., (2014).	USA.	Longitudin. (National Longitudinal Transition Study-2 data från 2000 till 2009).	Att Undersöka om framgång (betalt arbete, börja 4-års college eller yrkeskola) ökade eller minskade för unga med synnedsättning i relation till den tid som förlutit sedan de klarat av high school eller sedan de slutat high school, eller båda, och samtidigt undersöka kända riskfaktorer för post-high school framgång.	Kvantitativ.	Från 2000 till 2009, 8 år, 460 individer.

Implikationer för praktiken: Viktigt med stöd för fullföljande av studier, få motsvarande avgångsbetyg eller examensbevis men också få stöd att skaffa sig arbetserfarenhet under high school-tiden – stor betydelse för hur situationen blir efter high school.

7. Di Rezze et al. (2015).	Kanada.	Scoping review.	Att utvärdera forskningen om utvärderade program eller interventioner om transition för unga med psykisk funktionsnedsättning.	Modell för scoping reviews (både kvant och kval forskning).	Nio studier (inkl 1 systematisk översikt).
-------------------------------	---------	-----------------	--	---	--

Implikationer för praktiken: Insatser har effekt, i varje fall på kort sikt, men bör innefatta mer än färdighetsträning /skills training (t ex sociala aspekter, sexualitet etc.).

8. Engelbrecht et al. (2017).	Sydafrika (2 förf.) Kanada (2 förf.).	Scoping review, Systematisk ansats följt av 'integrative review process' baserat på SALSAs.	Att identifiera evidens för effektiva transtionsprogram för ungdomar med funktionsnedsättning att få arbete på öppna arbetsmarknaden.	Kvalitativ (narrativ).	99 artiklar, policy-dokument, rapporter och bokkapitel.
----------------------------------	--	---	---	------------------------	---

Implikationer för praktiken: Inga angivna

9. Erickson, A. G., & Macmillan, R., (2018).	USA (data) Erickson USA, Macmillan Italien,	Longitudinell, National Study of Adolescents Health.	Att undersöka vilken roll funktionsnedsättning har för vägar till vuxenliv, fokus på samspelet mellan olika funktionsnedsättning och rollförväntningar hos de olika institutioner som är involverade i transition till vuxenliv.	Kvantitativ, Latent class analysis, cluster-based approach. Beskrivningar av att intervjuer har använts, dessa redovisas ej.	7 år, Data för 3 waves av unga i åk 7-12 under åren: 1994-1995, 1995-1996, 2001-2002, använder bara wave 1 + 2 totalt 4 496 individer.
---	--	--	--	---	--

Implikationer för praktiken: Funktionshinder är en viktig dimension ur ett livsloppsperspektiv - men hur funktionshinder påverkar livsvägar är i hög grad relaterat till "institutional character" av life course pathways, dvs praktiken behöver identifiera vad som avgör/determinerar de institutionella villkor som är påverkbara och vilka vars effekter kan behöva förberedas för.

LÄNDER	FUNKTIONS- NEDSÄTTNINGAR	ÅLDER	HUVUDRESULTAT	FORSKNINGSGAP
USA.	Synnedsättning och blindhet.	13-16 - 22-25 år.	High school-examen relaterat till signifikant högre grad av framgång efter skoltiden i relation till de som hoppat av, blivit avstängda eller "aged out". Att haft betalt arbete under high school = signifikant större sannolikhet för betalt arbete senare. Dock, det har blivit svårare att få sådant extraarbete för unga med synnedsättning. Sex faktorer relaterade till framgång: 1) Föräldrarnas inkomst, 2) synförmåga, 3) adderad funktionsnedsättning, 4) avgångsbetyg high school, 5) haft betalt arbete under high school-tiden, 6) tid sedan lämnat skolan,	Det saknas kunskap om vad som avgör varför vissa unga har haft extraarbete medan andra inte har det. Frågeställning om skola/föräldrar bör uppmuntra/stödja/anordna möjlighet att arbeta extra? Förf. lyfter också om frågan vad framgång är: att vara i arbete, betyder det att ha arbete på heltid och en lön att klara sig på? Efterlyser uppgifter om i vilken omfattning studier bedrivs, och att studier om arbetsmarknadsdeltagande behöver relateras till samhällsekonomi.

Nord-amerika.	Unga med psykisk funktionsnedsättning (olika diagnoser, någon studie inkluderar även intellektuell funktionsnedsättning).	13-36 år.	Huvudresultat att flertalet studier inte tar upp personliga eller interpersonella utmaningar, och särskilt inte sociala och sexuella frågor - något som bedöms som nödvändigt för att kunna få en bra transition och erhålla arbete. Det man studerar är utbildningsprogram, ganska mycket fokus på utveckling av individers förmågor. Några studier tar även med omgivningsfaktorer som tex personal, stöd etc.	Framtida forskning behöver vara mer standardiserad och rigorös. Psykometriska instrument behöver utvecklas för att mäta bättre. Inte bara de som har utan även de som är i risk för psykisk ohälsa behöver studeras.
---------------	---	-----------	--	--

Globalt. Litteratursökning satt i relation till Sydafrika. "Från globalt till local."	Alla typer av funktionsnedsättningar, inga specificeringar.	Unga (ej definierat ålder)	Unga med funktionsnedsättning är marginaliserade på arbetsmarknaden (arbetslösa, jobbar mindre än de vill, tjänar mindre, de sista att bli anställda, få utvecklingsmöjligheter, sämst trygghet, bristande stöd). Ojämligheten grundläggs i skolan genom segregerad undervisning och otillräckligt stöd. Policy ignorerar systematiskt sociala ekonomiska och arbetsmarknads-mässiga villkor och individualiserar funktionshinder. Evidens finns för att samarbete och kommunikation mellan myndigheter och organisationer är nödvändig för framgång i transitionen till arbete. Koordinering av insatser, involvering av arbetsgivare, tillit, tillgänglighet och relevanta tekniska hjälpmedel och ekonomiskt stöd till anpassningar är verksamt liksom utbildning av personal samt i välutvecklade länder även skola till arbete program som påbörjar ett medvetet arbete redan i skolan och inte slutar förrän arbete säkrats. I fattiga länder fungerar inte mikroföretag, egenanställning, sociala företag så bra som i rika länder. I Sydafrika krävs stora strukturella förändringar för att förbättra transitionen för unga med funktionsnedsättning.	Mer forskning för att bättre identifiera vilka faktorer det finns evidens för och hur de samverkar med varandra. I U-länderna finns över huvud taget väldigt få studier om ungdomar. Forskningen visar en avsaknad av fungerande mekanismer som gör att ungdomar med funktionsnedsättningar får arbete.
---	---	----------------------------	--	---

USA.	Anger fysiska funktionsnedsättningar (inkl. dövhet och blindhet), kognitiva, learning disability, med detaljerade beskrivningar av funktionsnedsättningar.	Från 16 år och uppåt första "vägen", väg 3: i medel 23 år.	Transition påverkas mycket av funktionsnedsättning, men det skiljer mellan olika funktionsnedsättningar. T.ex. transition skola-till-arbete för unga med fysisk funktionsnedsättning ganska lik den "vanliga populationen, mkt mer påverkad för unga med kognitiv funktionsnedsättning. En tredjedel av de med learning disabilities och nästan hälften av de med kognitiva disabilities har den mest ogynnsamma vägen till vuxenliv. Funktionsnedsättning "slår igenom" mkt mer än andra faktorer, författarna talar om funktionsnedsättning som både pull away från gynnsamma pathways och pull into mer missgynnsamma.	Studien omfattar den mest komplexa transitionstiden men den bör studeras under en längre tidsperiod, det kan ge fler möjliga vägar. Efterlyser analyser av kvalitet i utbildning, arbete och relationer De avslutar med att resa en fråga "då det nu är så att pushen mot ogynnsamma pathways är starkast för kognitiva funktionsnedsättningar - vad innebär det framöver då "post-industrial economy is increasingly organised around cognitive rather than physical capabilities"?
------	--	--	--	---

FÖRFATTARE	LAND	TYP AV STUDIE	SYFTE	KVANT - KVAL	ANTAL STUDIER/ LÅNGD
10. Foley, Dyke, Girdler, Bourke & Leonard (2012).	Austra- lien.	Narrative literature review.	Att studera litteraturen om transition för unga med Intellectual Disability (ID) och identifiera kunskapsgap.	Kvant och kval.	106

11. Fraker, Crane, Honeycutt, Luecking, Mamun & O' Day (2018).	USA.	RCT - beskrivning sidan 89. Experimen-tell studie (exp.grupp och kontrollgr). Longitudinell 3-års follow-up.	Att utvärdera Broadened Horizons, Brighter Futures (BHBF). Frageställningar: 1, vilka stödinsatser (service) ger BHBF? 2, vilka utmaningar möts i att ge sådana stödinsatser? 3, Hur gjorde TA (expert Technical Assistance) för att hjälpa BHBF att klara dessa utmaningar? 4, Vilken effekt/betydelse (impact) hade BHBF efter 3 år? s. 81	Kvant.	Longitudinell.
---	------	--	---	--------	----------------

Implikationer för praktiken: se avsnittet huvudresultat.

LÄNDER	FUNKTIONS- NEDSÄTTNINGAR	ÅLDER	HUVUDRESULTAT	FORSKNINGSGAP
Internatio- nellt med extra fokus på betydel- sen för Australien. Andel från tre länder med flest bidrag: USA 42% UK 27% Austr 16%.	Intellektuell funktions- nedsättning.	Unga vuxna Saknar ålders- bestämning	Miljöfaktorer, inkluderat familjesystem efter-skol- tjänster och tillgång till transporter, hade stor inverkan på transitionsutfall. Självbestämmande (self-determination) har beskrivits ha en nyckelfunktion i transitionen från skola till arbete för denna grupp enligt amerikanska studier. I självbestämmandet ingår att individer inte bara ska anpassa sig till färdiga program/lösningar utformade av utomstående som har planerat, individerna själva vara med och bestämma. Lärare är inte införstådda, kunniga om själv- bestämmande. Självbestämmandeträning ses som en viktig del i transitionsprogram. Integrerade "placeringar" ger bättre färdigheter än segregerade. Fördelar med "supported employment" har beskrivits, där sådan ger förutsättningar för oberoende, större valmöjligheter, autonomi, välmående och ökad livskvalitet. Arbetslöshet påverkar negativt på ett flertal sätt. Hinder för deltagande i fritidsaktiviteter är t ex access och var dessa förlägs. Aktiviteterna i sig beskrivs ofta vara ett fåtal stereotypa sådana. Många bor kvar hemma. I transitionsplanerings- processen ingår oftast inte att flytta hemifrån. Quality of life har oftast inte beskrivits som utfall i samband med transition - men här har en utveckling påbörjats inom detta område. Familjesituationen, t ex med stor belastning för föräldrar som får ta hand om sina egna föräldrar samtidigt som de ska ta hand om sina vuxna barn i en transitionsperiod = stora påfrestningar för en familj. Föräldrars medverkan i transition planning beskrivs som nyckelfaktor, men föräldrar kan också vara en risk, något som hämmar utveckling och transition pga överbeskydd. Transportbehov finns ofta inte med i transitions- planeringen. Policy och lagstiftning, mycket återstår att göra, inte minst vad gäller att få till förändringar i linje med policy. Sammantaget, som också visas ovan, så finns det en mängd saker som är av betydelse i transitions- processen och som har visat sig ha betydelse för utfall i form av arbete, livskvalitet etc.	En narrative literature review användes på grund av brist på forskningsstudier (paucity). Inflytandet/påverkan från social färdighets- träning, självständigt boende, fritidsaktiviteter har inte uppmärksammats mycket i litteraturen. Stödande transitionsmodeller har inte studerats i någon större utsträckning saknas kunskap hur sådana påverkar vuxnas välmående och delaktighet i vuxenlivet. Fritidsaktiviteters inverkan på individer med ID har inte studerats. Forskning där personer med ID själva deltar i forskningen saknas. Få studier med ett holistiskt perspektiv, många studier enbart inriktade på ett utfall (t ex arbete). Forskningsgap från länder som är low income respektive middle income.

USA.	859 studenter med funktionsnedsättningar blev slumpmässigt placerade i exp.grp. eller kontrollgrp. Våga beskrivningar utan preciseringar.	16-22 år vid starten av programmet.	Interventioner som inkluderar arbetserfarenhet kan ge bättre utfall för ungdomar med funktions- nedsättningar i att få anställning. Ger också färre som blir kriminella.	Saknas.
------	---	---	---	---------

FÖRFATTARE	LAND	TYP AV STUDIE	SYFTE	KVANT - KVAL	ANTAL STUDIER/ LÅNGD
12. Gauthier-Boudreault, Beaudoin, Gallagher & Couture (2019).	Kanada.	Scoping review. Pga få studier om profound ID, tog även med för andra nivåer av begävnig för att se vad som var relevant i den forskningen.	Att: 1, beskriva social delaktighet bland vuxna med olika nivåer av begävnig- nedsättning. 2, dra slutsatser om social delaktighet för denna grupp 3, utvärdera forskningsgapet för att bedöma prioriteringar för fortsatt forskning.	Kvant : 19 Kval: 10 Översikt: 3 Rapport: 1.	34 (33 artiklar + en rapport) Endast sju artiklar fokuserade individer med grav ID Och enbart två av dessa fokuserade enbart individer med grav ID (en svensk).

Implikationer för praktiken: skapa förutsättningar att utveckla vänskap genom val av aktiviteter vid dagcentra - så "samma" människor möts rutinmässigt.

13. Haber, Mazzotti, Mustian, Rowe, Bartho- lomew, Test & Fowler (2016).	USA.	Meta-analys.	Att utifrån sju forskningsfrågor (a-g) Studera: a, genomsnittlig effektstorlek för skolprediktorer för efterskol-utfall (anställning, utbildning, självständigt liv)? e, Är det skillnader i effektstorlekar i prediktion av specifika utfall anställning, utbildning, självständigt liv, produktivitet)? + Sex hypoteser (a-f)	Kvant.	35.
--	------	--------------	--	--------	-----

Implikationer för praktiken: Se Huvudresultat! Studien ska ses i relation till Test, Mazotti et al. (2009) - beskrivs som en kompletterande studie.

14. House et al. (2018).	USA.	Systematik review.	Att kartlägga typer av transitionsprogram för unga med funktionsnedsättning i fängelse/ungdomsvårdsskola och resultaten av dessa.	Kval och kvant.	Sju studier.
-----------------------------	------	--------------------	---	-----------------	--------------

Implikationer för praktiken: kriminalvården och skolan måste tillsammans utveckla effektiva program. Mer hänsyn bör tas till individens behov i programmen

LÄNDER	FUNKTIONS- NEDSÄTTNINGAR	ÅLDER	HUVUDRESULTAT	FORSKNINGS- GAP
USA - 9 Australien 7 UK - 6 Kanada. 3 Israel 2 Belgium 1 Sverige 1 Spanien 1 NL 1 Island 1 Irland 1.	Profound ID (se dock syfte!)	Unga vuxna.	Se även Forskningsgap! Resultat sätts i relation till ICF. Konklusion: kommande forskning bör fokusera på denna grupp och deras vårdgivare (caregivers) för att förstå deras verklighet när de kommer in i vuxenlivet. Likartade resultat oavsett land (sju studier med fokus på grav ID och resultat från elva länder) Visar på dåliga förutsättningar för social delaktighet trots olika lagstiftning och olika typer av stödinsatser. Oavsett funktionsnedsättning avseende ID - begränsningar i social delaktighet jämfört med hela populationen "Osannolikt"/ovanligt med giftemål, barn, äga sitt hem. Personerna får inte arbete och har två möjligheter: daglig verksamhet och fritidssysselsättning. Många blir "hemmasittare" till stor del och kommer inte ut. Risker: Ensamhet - uttråkade - ängslighet.	Ett signifikant gap i forskningen angående social delaktighet för populationen och avseende påverkansfaktorer. Inga studier fokuserade grav ID och arbete - inte mycket bättre vad gäller utbildning då det saknas specifika data för denna grupp. (situationen är inte bra för övriga grupper som har tagits med då det saknas studier om profound ID). Daglig verksamhet (daily activities centres) - mer än 75% hade mer än 20 timmar/vecka i daglig verksamhet. Få studier tar upp fritidssysselsättning för personer som fyllt 21 år - oavsett nivå på ID. Det fanns inga studier inom: lyssna/läsa/ skriva/räkna Dagliga rutiner/hanterar stress Mobilitet (promenera, "driving a car" tas även upp vilket är märkligt). Familjeliv (hussysslor, laga mat). Forskningen måste finna nya strategier för att få med individernas perspektiv (pga kommunikationssvårigheter). Föräldraperspektiv måste finnas med i kommande forskning.
USA. Enbart amerikan- ska studier.	Funktionsnedsättning - individer som omfattas av en IDEA disability category. Bland limitations: beskrivs att det inte gick inte få fram mer än att individer är inkluderade i IDEA.	Okänt, ett flertal studier beskriver inte detta, andra anger t ex 14-15 års ålder.	Beskrivs under "implications for practice". Positiva effekter fås från: Vocational education, Specialized transition programs Inkluderande klassrum Erfarenhet av betalat arbete Studentfokuserad planering: medium till large Föräldraengagemang (small till medium) Samverkan mellan .... Interagency collaboration.	En brist på experimentella studier, Cobb et al. (2013) fann inga i en systematisk översikt. Studier med korrelationsdata används främst i översikten. På grund av avsaknad av experimentella studier så finns inga tidigare metaanalyser med detta fokus. Meta-analyser som bygger på experimentella studier (dvs. först krävs det experimentella studier...).
USA.	Unga med funktionsned- sättning (som uppges utgöra 80 % av alla unga i fängsligt förvar i USA). Särskilt learning disabilities och emotional/behavioral disabilities.	11-18 år	Olika typer av program med olika inriktningar; transition till utbildning (återgång till skola eller fortsatt utbildning), arbete eller förhindra återfall i brott. Flest program syftade till studier. Svårt att bedöma effekterna av programmen. Men alla program verkar ha en kortsiktig positiv effekt som förklaras med uppmärksamheten. De program som verkar fungera bäst hade en tydlig stödperson och sam- ordnade insatser från olika myndigheter	Behovet av bättre individualiserade program och bättre utvärderingar (särskilt långsiktigt) skulle behövas för att utveckla program som ger framgångsrika konsekvenser för utbildning, arbete, självständigt liv och minskar återfalls- frekvensen. Att så många som 80 % av de intagna bedöms ha funktionsnedsättning bör utredas vidare liksom att det är en oväntad kraftig majoritet av vita (ej färgade.).

FÖRFATTARE	LAND	TYP AV STUDIE	SYFTE	KVANT - KVAL	ANTAL STUDIER/ LÅNGD
15. Hower, H., Lee, E. J., Jones, R. N., Birmaher, B., Strober, M., Goldstein, B. I., Merranko, J., Keller, M. B., Goldstein, T. R., Weinstock, L. M., Dickstein, D. P., Hunt, J. I., Diler, R. S., Ryan, N. D., Gill, M. K., Axelson, D., & Yen, S. (2019).	USA (en förf. från Kanada).	Longitudinell studie. Uppföljning i snitt var 8,7 månad under 11,5 års tid.	Att undersöka: 1, longitudinellt psykosocialt fungerande, 2, fastställa huruvida psykosociala funktionsnedsättningar (eg. impairment) kvarstår hos de som har remitterats från "mood disorders" under senare perioder av uppföljning, 3, att undersöka prediktorer som visar psykosocial funktionsnedsättning (eg. impairment) trots lindring/förbättring av symptom.	Kvant data, ANOVA-analyser Psykosocial funktionsnedsättning undersöktes vid varje uppföljningsintervju med hjälp av Children's Global Assessment Scale (C-GAS) för individer under 22 år och för över 22 år the Global Assessment of Functioning (GAF) Dessutom School Status, Employment Status samt Funktionsnedsättningsstatus. Även Mood trajectory assessments används som var veckobaserade.	Longitudinell. 11,5 års tid. 10 års follow-up.

Implikationer för praktiken: stödprogram i form av yrkesträning beskrivs som en viktig del av "comprehensive treatment during the transitional ages".

16. Jacobs, P., MacMahon, K. & Quayle, E., (2018).	UK.	Systematisk översikt.	Att kritiskt granska vad som är känt om transition till vuxenservice för personer med svår eller djup intellektuell funktionsnedsättning.	Kvalitativ syntetisering av kvalitativa studier. Mycket noggrant metodavsnitt. Använder Bronnen-brenners ekologiska ramverk i analysen.	14 studier inkluderades.
---	-----	-----------------------	---	---	--------------------------

Implikationer för praktiken: Då familjen är så central för unga vuxnas transition behöver stöd till familjen utvecklas, och familjen behöver involveras i alla steg i beslutsprocessen.

17. Janus, A. L., (2009).	USA .	Longitudinell National Education Longitudinal Study.	Att uppskatta effekten av att ha en funktionsnedsättning för unga personers progress mot fyra vuxen "mått": 1) få heltidsarbete, 2) etablera ett oberoende boende (bo hemifrån), 3) äktenskap, 4) få barn.	Kvantitativ, först "latent class analysis" för att kategorisera, sedan en multinominell logistic regressions-analys (för att undersöka vikten av typ av funktions-nedsättning).	Data från de som gick grade 8 år 1988, sen fyra uppföljningar, den sista 2000 då de var 26 år.
------------------------------	-------	--	--	---	--

Implikationer för praktiken: I artikeln beskrivs inte resonemang som går att hänföra direkt till praktiken.

LÄNDER	FUNKTIONS- NEDSÄTTNINGAR	ÅLDER	HUVUDRESULTAT	FORSKNINGSGAP
USA.	Bipolaritet - Bipolar Disorder	7-17 år 11 månader från studiens start. 446 individer	Det var olika psykosocialt fungerande i de olika indelade grupperna (predominantly Euthymic, Moderately euthymic, Improving Course, Predominantly ill. Konklusion: Generellt hade ungdomar med ihållande/ bestående/kvarstående (persistent) symtom sämst psykosocialt fungerande. De med med förbättrade symtom hade kvarstående brister/nedsättningar i psykosocialt fungerande. Högriskindivider (utifrån prediktorer för funktionsnedsättning (impairment) bör bli föremål för interventioner för att förbättra fungerandet. Predominantly Euthymic: signifikant mer på College eller annan utbildning - eller arbeta heltid - i jämförelse med övriga ingående grupper. Samma gäller deltidarbete För denna grupp gentemot övriga grupper. 84% gick på college eller teknisk skola/handelsskola eller hade heltidsarbete vid senaste uppföljningen. För "Ill with Improving course" - hade 59% studier eller heltidsanställning.	Delvis beskrivet utifrån begränsningar och rekommendationer, mest vit population ingick och de var rekryterade från kliniker. IQ bör mätas i kommande studier.

GBR, USA, AUS, CAN.	Svår, djup intellektuell funktionsnedsättning, även i kombination med autism. Ingående studier har nästan uteslutande byggts på beskrivningar från föräldrar/huvudsaklig vårdgivare.	Ej angett - men sökorden handlar om att lämna skolan, post-school och vuxenliv, övergång från barn- till vuxenservice och liknande.	Transitionsprocess stressig - inte en engångshändelse utan utdragen och består av många mindre steg, där det kan finnas ett kontinuerligt eller ökande behov av stöd till ung vuxen samtidigt som föräldrarna blir allt äldre. Övergång från barn- till vuxenservice betyder stora förändringar - skolan som centrum ändras, vuxenservice har inte samma ambitionsnivå eller omfattning som barnservicen - vilket upplevdes som problematiskt av föräldrarna. Framkom att föräldrar och, i få studier, professionella pekar på brist på information och stöd i transitionsprocessen, många föräldrar menar att det blir svåra kompromisser. Spänningar i relationer mellan föräldrar och serviceinstanser, bl.a. i bedömning av stödbehov. I inkluderade studier tydligt att de unga själva inte var involverade i beslut. På samhällsnivå avhandlades områden som kulturella representationer av vuxendom, och diskrepanser mellan policy och hur stödssystemet verkar. Just diskrepanser lyfts fram som utmärkande materialet. Upplevelser av att vara en familj som är "annorlunda" verkar vara mer tydlig i denna grupp jmf med lindrigare intellektuell funktionsnedsättning.	Förf. menar att det saknas forskning om erfarenheter hos alla de professioner som är inblandade i transitionsprocessen hos unga med svår intellektuell funktionsnedsättning. Författarna gör en poäng av att liknande tendenser om familjens centrala roll och att de unga står i beroendeställning på många sätt återfinns för fem länder (fyra länder beskrivs). De jämför även sitt resultat med en tidigare översikt som omfattade 1980-tidigt 2017 och fann samma resonemang - stöder sig på Atkinson et al om att "...there appears to be a 'continuing centrality' of the family in the history of intellectual disability".
---------------------	--	---	--	--

USA.	Hörsel- och synnedsättning, specifika inlärnings-svårigheter, känsloproblem (emotional problem), tal-svårigheter, rörelsehinder, "andra" hälsoproblem, Lite osäkert vad som ingår i learning disability och emotional problem.	Grade 8 1988 = 13-14 år. Sista insamling 2000 när de var 25-26 år.	Kategoriserat utifrån de ungas status: 1) Efterslätrare, 2) Bara arbetare, 3) Studenter, 4) Flyttat hemifrån, 5) Gift med barn. Unga vuxna med syn- eller hörselnedsättning, tal- eller "annat" löper signifikant större risk att "tillhöra" Efterslätrare, dvs inte funnit heltidsjobb, flyttat hemifrån, ingått äktenskap eller ha barn, när de är 26 år. Mer troligt att "Efterslätrare" erfar låg familjinkomst, lågkvalificerat service- och kontorsarbete, missnöje med romantiska relationer och uppvisar kriminellt beteende. Högre sannolikhet för att unga med inlärnings-svårigheter tillhör gruppen "Bara arbetare" jämfört med övriga med andra nedsättningar. Detta medför mindre svårigheter än att tillhöra "Efterslätrare", men även om anställning föreligger så ligger de efter i relation till att flytta hemifrån - vilket påverkar möjligheten till oberoende och ingå ett förhållande.	Förf. menar att det är angeläget att fortsatt studera i vilken utsträckning sociala barriärer fortsätter vara ansvariga för de ungas nackdelar, dvs ha det svårare än för personer utan funktionsnedsättning. Menar det är viktigt att fortsatt studera diskriminering. Ett resonemang om att vissa missgynnsamma omständigheter beror på personers bristande förmåga.
------	---	--	---	--

FÖRFATTARE	LAND	TYP AV STUDIE	SYFTE	KVANT - KVAL	ANTAL STUDIER/ LÅNGD
18. Jetha, A., Shaw, R. Sinden, A. R., Mahood, Q., Gignac, M. A., McColl, M. A. & Martin Ginis, K. A., (2019).	Kanada.	Systematisk review.	Att undersöka effektivitet i interventioner för att stödja transition till arbetsmarknaden för unga vuxna med kroniska funktions-hindrande hälsotillstånd, och om effekt skiljer sig beroende på transitionsfas och form av funktionsnedsättning.	Kvalitativ. Efter relevans- och kvalitets-bedömning bedömt evidens genom att syntetisera enligt en algoritm.	10 studier.

Implikationer för praktiken: Satsa på SE (inkl. IPS) för att stödja övergång till konkurrensutsatt arbete för unga med funktionsnedsättning. Utveckla interventioner för att stödja ett behållande av anställning och att utvecklas i arbetet.

19. Karpur, A., Nazarov, Z., Brewer, D. R. & Bruyère, S., M., (2014).	USA.	LongitudinellNational Longitudinal Study of Adolescent Health.	Att studera huruvida föräldrars mottagande av bidrag, som en indikator om socioekonomisk status, och funktionshinder hos barn, inverkar på sannolikhet att den unge deltar i högre utbildning. Jämför mellan unga med funktionsnedsättning och unga utan.	Kvantitativ, multivariat sannolikhetsanalys.	Följde eleverna i 14 år, start 1994-1995, grade 7-12 = 12-13 år till 17-18 år. 10 657 individer.
--	------	--	---	--	---

Implikationer för praktiken: Praktiker och forskare måste samarbeta och inkludera evidensbaserade praktiker som inte bara utvecklar akademiska framsteg utan också motivation, i syfte att utveckla delaktighet i samhället och oberoende för de unga.

20. Lee, Chun, Hama & Carter (2018).	USA.	Systematisk forskningsöversikt.	Att studera anställnings-erfarenheter bland individer med ASD -- litteraturoversikten bygger vidare på dessa översikter genom att A, fokusera på transition-age youth B, identifiera interventioner, C, identifiera stykor och gap relaterade till utfall från interventionsstudier. Forskningsfrågor: 1, vilka individer med ASD har studerats avseende arbetsstudier? 2, Vilken forskningsmetodologi har använts för att undersöka erfarenheter? 3, Vilka slags anställningsinterventioner har studerats? 4, Vilka utfall erhöles och hade interventionerna någon effekt på utfallet? Studier av design, genomförande (delivery) och utfall.	Kvant-studier, främst byggande på experimentell design / interventions-studier. Även case studies ingick oklart i vilken utsträckning kvant-data respektive kval-data ingick i dessa. Flertalet inkluderade studier innehöll få deltagare. Största studien hade 100 deltagare. Minsta: 2 deltagare.	35 artiklar som baserades på 39 studier.
--	------	------------------------------------	---	---	--

Implikationer för praktiken: fem breda områden (många detaljer) utifrån interventionens fokus på anställning - tidigt i skolan - fokus specifika färdigheter etc.

21. Lindsay, S., Hartman, L. R. & Fellin, M. (2016).	Kanada.	Systematisk review.	Att, genom syntetisering, identifiera komponenter som är effektiva i mentorprogram, samt beskriva deltagares erfarenheter, samt identifiera kunskapsluckor.	Kvalitativ, narrativ syntes.	22 artiklar.
--	---------	---------------------	---	------------------------------	--------------

Implikationer för praktiken: Mentorsprogram har potential att effektivt stödja unga i transition till högre utbildning och anställning. Författarna rekommenderar att unga att ingå i sådana program och att professionella inom skolan och klinisk verksamhet uppmanar unga att gå med - vilket främjar positivt utfall avseende socialt liv, utbildning och arbete.

LÄNDER	FUNKTIONS- NEDSÄTTNINGAR	ÅLDER	HUVUDRESULTAT	FORSKNINGSGAP
USA 6 st AUS 2 st GBR 1 st JPN 1 st.	Unga vuxna med kroniska funktionshindrande hälsotillstånd.	Unga vuxna.	De fann 5 huvudsakliga interventioner: 1) Skräddarsydd supported employment (SE) (bl. a. ingår IPS), 2) Skräddarsydd SE i kombination med sjukdomsspecifikt arbetsintervention (autism + psykisk sjukdom), 3) Skräddarsydd SE i kombination med "komma-ut-träning" (self-disclosure) 4) Youth transition demonstration enhanced employment, 5) Teknologibaserad träning på anställningsintervjuer. Alla interventioner behandlade förberedelser, 9 av 10 studier behandlade också "entrée" till arbete. Stark evidens för SE för att förberedas för och finna anställning på öppna arbetsmarknaden (fr. a. för gruppen med psykisk ohälsa), däremot otillräcklig evidens för +interventionerna. Otillräcklig evidens för att interventioner fungerar för att behålla arbete och göra karriär.	Otillräcklig evidens om interventioner typ SE för grupper med andra funktionssvårigheter än psykisk ohälsa. Menar att det är en brist på studier som inkluderar de vanligaste funktionsnedsättningarna (trauma, språk-, hörsel- och synnedsättning mm.). Det behöver utvecklas interventioner som stödjer den unge efter färd arbete samt utvärderingar av dessa. Behövs även mer studier om rollen för policy-drivna/stödda interventioner.

USA.	Föräldrars uppgifter om den unge har något av följande: utvecklingsrelaterad nedsättning, syn- eller hörselnedsättning, "learning" disability eller har svårt att använda sina armar, händer, fötter eller ben, samt uppgift om specialundervisning. Ca. 15% av hela populationen.	Ca. 26 till ca. 31 år.	Författarna menar att i familjer där föräldrar tar emot ekonomiskt stöd och där det finns barn med funktionsnedsättning så medför båda dessa förhållanden starka prediktorer i relation till att delta i eftergymnasial utbildning. Vidare fann de att individ- och familjeknutna karakteristika förklarade mycket av skillnaden i deltagande och att skolkaraktistika inte förklarade något.	Det behövs forskning för att identifiera nyckelindikatorer för att adressera behov hos unga på individuell och familjenivå. De menar också att det är oklart om de interventioner som finns för att stödja sparande för skolavgifter också adresserar familjer med barn med funktionsnedsättning.
------	--	------------------------	--	---

Vaga uppgifter. Det verkar huvudsakligen vara amerikanska studier.	Autismspektrum, 50% av deltagare i studierna måste ha ASD.	16 år eller äldre - ska vara i transition-age.	De ingående studierna ger evidens för fördelar med användning av en variation/mängd av olika yrkesutbildnings-interventioner: I större utsträckning jobb med högre status, ökad arbetstid, högre löner. Även andra områden kan påverkas, depressiva tillstånd och ångslan, ökad kognitiv funktion och färre autism-symptom. Oklart vilka interventioner som bäst passar olika individer.	Research directions omfattar fem områden: 1, användning av olika metodologier (t ex inte ensidigt RCT) 2, rigorous intervention designs 3, hänsyn till interventionsform, plats för intervention, teknikanvändning etc. 4, användning av follow-up för att också studera långsiktiga effekter 5, också studera andra variabler, till exempel sociala och kontextuella.
--	--	--	---	---

USA.	Flertal, disability som generellt begrepp.	14-27 år.	Mentorsprogram ser olika ut i de inkluderade studierna, men författarna bedömde att de sannolikt var effektiva. Mentorsprogram med signifikant positiva resultat var strukturerade och ofta läroplansanknutna med programkoordinator som tränade mentorer och övervakade. Utöver det, de effektiva programmen var i grupp- eller mixade format (visade mer positiva resultat än helt individuella) och pågår mer än 6 månader. Mentorer utgjorde rollmodeller, gav råd och erbjöd de som hade mentor (mentees) socialt och känslomässigt stöd. Positiva resultat i mentorsprogram för unga med funktionsnedsättningar överensstämde till stor del med mentorsprogram för unga utan funktionsnedsättningar.	Det behövs mer rigoröst designade och teoretiskt informerade studier kombinerat med standardiserade effekter för att dokumentera vilken "impact" mentorsprogram har på skol- och arbetsutfall. Behövs studier som mäter effekt över lång tid. Forskare behöver utveckla större förståelse för vad som fungerar bäst (typ av utfall) för vem (typ av funk.neds.) när (timing) och i vilket sammanhang (kontext).
------	--	-----------	---	---

FÖRFATTARE	LAND	TYP AV STUDIE	SYFTE	KVANT - KVAL	ANTAL STUDIER/ LÄNGD
22. Lindsay, S., Albarico, M., Srikanthan, D., & Mortaji, N. (2018).	Kanada.	Systematisk review.	Att systematiskt granska genus betydelse för att få och behålla arbete bland unga med funktionsnedsättning.	Narrativ syntes.	48 artiklar, både kval. och kvant. Metod.

Implikationer för praktiken: Inga angivna

23. Lindsay, S., Lamptey, D. L., Cagliostro, E., Srikanthan, D., Mortaji, N., & Karon, L. (2019).	Kanada.	Systematisk review.	Att undersöka vilka de "goda exemplen" är och komponenter för eftergymnasiala transitionsprogram för unga med funktionsnedsättning.	Narrativ syntes.	18 studier, både kvant och kval.
---	---------	---------------------	---	------------------	----------------------------------

Implikationer för praktiken: Praktiker måste ta del av och använda de erfarenheter som översikten beskriver.

24. Lindsay, Cagliostro & Carafa (2018).	Kanada, USA, UK, Belgien, Norge, Irland.	Systematisk forskningsöversikt. (se användning av poäng-bedömd evidens för varje studie).	Att undersöka hinder och "möjliggörare" för offentliggörande av funktionsnedsättning i fortsatt utbildning/vuxen-utbildning inklusive högskolestudier + Att undersöka processer i samband med offentliggörande avseende hur och när sådant offentliggörande görs och anslutande ansökningar om anpassningar.	Kvantitativa och kvalitativa studier.	36 (från totalt 3300 st, varav 1888 duplikat).
--	--	---	--	---------------------------------------	--

Implikationer för praktiken: Huvudkonklusion: Mer medvetenhet om funktionsnedsättningar och anti-stigmaträning för utbildare och främjande av ungdomars utveckling av self-advocacy färdigheter för ungdomar.

25. MacInnes, M. (2011).	USA.	Longitudinell.	Att undersöka om funktionsnedsättning påverkar sannolikheten att ingå äktenskap, tidpunkten för det samt jämföra ev. skillnader mellan grupper med olika typer av funktionsnedsättning.	Intervjudata som behandlas kvantitativt.	Data från våg 1 och 4 ur nationell tonårsuppföljning.
--------------------------	------	----------------	---	--	---

Implikationer för praktiken: Vet av forskning att personer med funktionsnedsättning har svårare att få arbete, få högre utbildning etc och också att skapa nära relationer som make/make/partner. Även andra faktorer som klass, kön, ras etc påverkar men en del hinder som tex tillgänglighet till arenor där man träffa en partner kan åtgärdas.

LÄNDER	FUNKTIONS- NEDSÄTTNINGAR	ÅLDER	HUVUDRESULTAT	FORSKNINGSGAP
33 USA 5 Kanada 2 Nederländerna 2 Spanien 1 Syd-Korea 1 Indien 1 Norge 1 Polen 1 Sverige 1 UK.	Alla typer av funktionsnedsättningar. Totalt 112 473 personer involverade i de 48 studierna. 21 studier hade olika slags funktionsnedsättningar. Övriga fokuserade främst funktionsnedsättningarna Ld (5), autism (5), cp och sb (3), cancer-överlevare (2) och övriga studier fokuserade enbart en funktionsnedsättning.	Ung-domar och unga vuxna (ej tydliga åldersgränser men under 30 års ålder).	Majoriteten av studierna visar att män med funktionsnedsättning har lättare att få arbete oavsett typ av nedsättning. Män arbetar mera timmar, tjänar bättre än kvinnor. Sysselsättningsgrad för män mellan 50 och 76,5%, för kvinnor mellan 1 och 27%. Kvinnor har bättre/högre utbildning än män men arbetar trots det i mindre utsträckning. Män har också bättre förutsättningar att behålla arbete än kvinnor. Hinder för kvinnor handlar om könsroller och förväntningar (överbeskydd, förväntningar på att ägna sig åt familjen istället, mindre utrymme för självbestämmande och utbildning och stöd. Samt sämre karriärmöjligheter).	Mer forskning om specifika typer och grader av funktionsnedsättnings betydelse för arbete. Studera variationer mellan kulturer och över tid samt ålders betydelse samt beskriva/ha med/redogöra för vilken svårighetsgrad funktionsnedsättningen har och när i ålder som funktionsnedsättningen uppstod. Studier av utbildningens betydelse för att få arbete bör studeras mer noggrant. Även studier av mäns erfarenheter av att få och behålla arbete. Framtida forskning måste vara mer teoretiskt förankrad samt ha en balans på könsrepresentationen i samplen.

USA, Australien och Kanada.	Alla typer av funktionsnedsättningar. Totalt 2385 deltagare i de 18 studierna.	13-28 år.	Ett flertal olika former av transitionsprogram (grupp-baserade, individuella, on- och offline format, ledda av lärare, experter eller äldre studenter). Alla program visade sig ha positiva effekter när det gäller fortsatt utbildning, självbestämmande och färdigheter som underlättar transitionen. Programmen måste dock vara av viss längd (för korta insatser, typ 3 timmar en gång, ger inte effekter). Alla format på utbildningen/programmet (kursbaserat, online, mentorsprogram, simuleringar, självstudierprogram, teknikbaserade och multikomputerade program) hade effekt. Särskilt hade de effekt som kombinerade olika format.	Mer forskning om effekter av olika typer av program och hur de fungerar för olika grupper, åldrar, socioekonomiska grupper, etnicitet och i vilka format. Behövs mer studier utanför USA.
-----------------------------	--	-----------	---	---

Funktionsnedsättningar generellt,	Kriterium: minst hälften av deltagarna i samplen ska ha en funktionsnedsättning. Studier om mental health eller autism ingick inte pga sådana studier redan är syntetiserade.	15-30 år.	1. hinder för att offentliggöra och för att få anpassningar: Stigma och diskriminering i 19 studier, Inte känna till stödmöjligheter 14 studier, Avsaknad av kunskap om ungdomarnas behov 5 st Övriga som tas upp: Kurstyp och "instructor", samt på individuell nivå: coping style, "handikappidentitet", funktionsnedsättningens natur. B. Möjliggörare av offentliggörande och för att få anpassningar i 26 studier: Stöd och resurser var vanligast, Mentorsskap, Inseende av att det finns fördelar med att offentliggöra, Coping och Self-advocacy skills, Processaspekt och timing för offentliggörande och begäran om stöd.	Anpassningspolicy, Hur policy skiljer sig mellan olika institutioner, länder etc. och vilka komponenter som främjar offentliggörande.
-----------------------------------	--	-----------	--	---

USA.	Ca 1400 med funktionsnedsättning. Jämfors med drygt 11 000 utan. 6 % har learning disab. 5 % fysisk, 0,15 "mental" och 1,8% flerfunkt. Hälften män. Majoritet vita.	Vid våg ett mellan 11 och 19, vid fjärde våg mellan 24 och 32 år.	Funktionsnedsättning har en negativ effekt på möjligheterna och tidpunkten för första giftermålet. Kvinnor har större sannolikhet att gifta sig än män, Icke vita lägre, mer religiösa större. Jämfört med referenspopulationen (50 % gifta vid våg 4) har 53 % med fysisk, 43 % med learning disab, 37 med mental och 21 med flerfunktionsnedsättning gift sig. Oddsquoter under 1 för alla typer av funktionsnedsättningar.	Möjligt att personer med funktionsnedsättning gifta sig senare, behöver följas upp. Personer med f-neds följer ofta ett annorlunda mönster till vuxenlivet än de utan.
------	--	---	---	--

FÖRFATTARE	LAND	TYP AV STUDIE	SYFTE	KVANT - KVAL	ANTAL STUDIER/ LÅNGD
26. Mazzotti, V. L., Rowe, D. A., Sinclair, J., Poppen, M., Woods, W. E. & Shearer, M. L., (2016).	USA.	Systematisk översikt, fokus på studier som baseras på National Longitudinal Transition Study-2, NLTS2, publicerade mellan 2009 - 2014.	Att: a) identifiera sekundär-analyser av NLTS2-data publicerade efter 2009 vilka möter kvalitets-indikatorer för sambandsstudier, b) vidareutveckla Test et al. genom att identifiera ytterligare evidens för faktorer som förutsäger positivt utfall efter skolan c) identifiera nya skolfaktorer som kan förutsäga post-school success för unga med funktionsnedsättning.	De ingående studierna är kvantitativa men i översikten görs analysen kvalitativt.	11 artiklar. Total sampel-population 21 093.

Implikationer för praktiken: Det diskuteras att det är viktigt att praktiken vilar på evidens, men utvecklar inte detta.

27. McConkey et al. (2017).	Irland.	Longitudinell.	Att studera sysselsättning under 10 år (från skola till vuxen), identifiera mönster för grupper och individuella karakteristika.	Kvantitativ.	Uppgifter från National Intellectual Disability Database (NIDD).
-----------------------------	---------	----------------	--	--------------	--

Implikationer för praktiken: Inga angivna

28. Morris, R. & Atkinson, C., (2018).	GBR.	Systematisk litteraturoversikt.	Att uppmärksamma framväxande teman i litteratur om post-16 år transition som kan informera professionell praktik. Fråga: Vilket är det potentiella bidraget av skolpsykolog-praktik (educational psychologist practice) för att stödja ungdomars transition till vidareutbildning, sysselsättning eller träning/praktik?	Kvalitativ syntetisering. Gör en rangordning utifrån kvalitetskriterier, värden som sedan får "evidens-poäng".	7 studier.
--	------	---------------------------------	---	---	------------

Implikationer för praktiken: Författarna menar att resultaten kan användas som första evidens-bas för att utveckla riktlinjer/guide för planering som främja effektiv "post-16 support".

LÄNDER	FUNKTIONS- NEDSÄTTNINGAR	ÅLDER	HUVUDRESULTAT	FORSKNINGSGAP
USA.	Disability som paraply-begrepp, studier som ingår har studerat olika funktionsnedsättningar.	Mellan 13-16 år 2000, data-insamling till år 2009, 22-25 år.	Fann att det finns evidens för att följande faktorer har betydelse för möjlighet till arbete: 1) Karriärmedvetenhet 2) Fullständiga betyg alternativt diplom från high school 3) Inkluderad skolgång 4) Erfarenhet av betalt arbete 5) Föräldrars medverkan i transitionsplanering, 6) Självständighet, 7) Sociala färdigheter, 8) Yrkesinriktad utbildning 9) "Arbetsorientering" el liknande 10) Föräldrars förväntningar 11) Autonomi / beslutsfattande 12) Klara sina transportbehov, 13) Formulerade mål	Pekar på att i denna studie är data relativt gamla, forskarna efterlyser studier som baseras på något annat än de ofta använda NLTS2-registren. Efterlysning också av studier som fokuserar en eller en grupp likartade funktionsnedsättningar, det skulle göra resultaten mer solida.

Irland	3206 unga med intellektuell funktionsnedsättning som var 14-21 år vid första mätillfället (2004), ett mätillfälle efter år 5 och ett efter år 10. Män 57 %.	14-21 första, 24-31 vid tioårs-uppföljningen.	43 % av de som hade stöd och service vid första mätillfället hade det inte 10 år senare. 93 % av dem var personer med lindrig intellektuell funktionsnedsättning. Förklaring framförallt att de inte uppmärksammades (hidden population). 2/5 av de som arbetade vid mätillfälle 2 var fortsatt i arbete vid mätillfälle 3. Allt fler hamnar efterhand i dagcenterverksamhet. Litet fokus på att stötta till arbete, dålig kunskap om andra alternativ än dagcenter hos personal och föräldrar. Ambitionen internationellt att utforma nya alternativ till sysselsättning har inte haft någon framgång på Irland. Delvis beror detta på de treåriga placeringar som traditionellt erbjuds av ID services och där inte individerna får tillräckligt med stöd eller där stödet inte är inriktat på att leda till anställningar (delvis beroende på låga förväntningar)	Framtida forskning måste följa utvecklingen över tid.
--------	---	---	---	---

GBR.	Använder begreppet Special Educational Needs and Disabilities, SEND. Ingående studier definierar populationer enl. följande *at risk of becoming NEET, *SEND in mainstream and special schools, *SEND in college, *Young w complex needs, *Additional needs in mainstream schools.	Post-16, 16-25.	Resultat är relaterade till educational psychologist och vad professionen kan bidra med när det gäller post-16 år transition - Identifierade teman och gruppering av dessa är av intresse. Systemisk nivå: * Mindre variation i transitionsplanering * Verka för fokus på utbildning och anställning * Utveckla stödinsatser * Tidig identifiering av elever som löper risk för svårigheter att etablera sig som vuxna (arbete, vidare utb, självständigt boende, hälsa) * Utveckla 'settings' för support till föräldrar Gruppenivå: * Terapeutiskt arbete och facilitera supportgrupper Individuell nivå: * Helhetsbedömningar * Företrädare för den unge * Individuellt stöd till föräldrar och familjer	Författarna tar upp snäv kontext, GBR samt avgränsning av population, menar att det vore värdefullt att inkludera studier som mer explicit handlade om olika typer av funktionsnedsättning, som t.ex. elever med autism.
------	--	-----------------	---	--

FÖRFATTARE	LAND	TYP AV STUDIE	SYFTE	KVANT - KVAL	ANTAL STUDIER/ LÅNGD
29. Munsell, E. G.S. & Coster, W. J., (2018).	USA.	Scoping review.	Att syntetisera resultat från studier som undersökt interventioner inom skolan som ger support till studenter med högfungerande autism för att utveckla förmåga att själv klara vardagens uppgifter.	Kategoriserar interventioner utifrån best-practice-rekommendationer, värderar därefter evidens.	14 artiklar.

Implikationer för praktiken: Interventioner inte alltid färdiga att implementera, inte heller alltid utvecklade för personer HFASD, nämner även att manualbaserade interventioner behöver vara så flexibla att de möter individers behov.

30. Pinquart (2014).	Tyskland.	Meta-analys	Att sammanställa (integrate) resultat avseende uppnående av vuxna utvecklingsfaser/milstolpar i utvecklingen (milestones) för unga vuxna med kronisk-pediatrik fysisk sjukdom.	Kvantitativa data Systematisk sökning Rate ratios, effektstorlekar mm beräknades.	165 studier
-------------------------	-----------	-------------	--	---	-------------

Implikationer för praktiken: Saknas i artikeln.

31. Queiros et al. (2015).	USA.	Longitudinell.	Att studera samband mellan fysiska och kognitiva funktionsnedsättningar och socioekonomiska utfall (utbildning, arbete, typ av arbete samt subjektiv upplevelse av SES).	Kvantitativ.	Data från våg 4 i Nationell uppföljning av tonåringar.
-------------------------------	------	----------------	--	--------------	--

Implikationer för praktiken: I policy och service bör grupperna med fysiska och kognitiva funktionsnedsättningar behandlas separat. Fysiska mer lika de utan funktionsnedsättning än de med kognitiva. Program bör utvecklas för att motverka ojämlikhet i socioekonomisk ställning/human kapital.

32. Southward & Kyzar, (2017).	USA.	Litteraturoversikt.	Att undersöka transitionrelaterade aktiviteter kopplade till anställning på den öppna arbetsmarknaden efter high school för ungdomar med intellektuell funktionsnedsättning och/eller Developmental Disabilities (I/DD)	Kvalitativ som behandlar enbart kvantitativa studier.	13 artiklar.
-----------------------------------	------	---------------------	---	---	--------------

Implikationer för praktiken: Saknas i artikeln.

LÄNDER	FUNKTIONS- NEDSÄTTNINGAR	ÅLDER	HUVUDRESULTAT	FORSKNINGSGAP
Framgår inte tydligt.	Högfungerande autism (High-functioning autism spectrum disorder, HFASD).	11-18 år.	Identifierat 6 interventioner i skolan vars syfte är att utveckla färdigheter för att klara vardagen (self-manage daily tasks). Tre forskningsbaserade: *KBT *Instruktion för sociala färdigheter *Instruktion för självbestämmande Två var lovande: *Videomodelling *Användning av assisterande teknik Ej etablerad: *Mentorskap (hög rating men bara berörd i en studie). Flera lovande utifrån best practice men finns inte tillräckligt med evidens för att uppfylla kriterierna för evidens-baserad praktik. Pekar på att enbart 37,5% av interventionerna gav unga med HFASD möjlighet till meningsfulla kamratkontakter.	Redovisar evidensgap inom de tre kategorierna av best-practice-rekommendationer, dvs. där det inte finns tillräckligt robusta studier för att säga "best practice": Behov av att identifiera och utvärdera nya praktiker, flera interventioner har inte prövats för HFASD.

Framgår inte tydligt.	1 Neurologiska sjukdomar (t. ex. cp, epilepsi och ryggmärgsbräck) 2 Sensoriska sjukdomar 3 Alla övriga kroniska kroppsliga sjukdomar (resultatdelen visade att cancerstudier var klart vanligast)	18-30 år.	I lägre utsträckning: avklarade studier på avancerad nivå, arbete, lämna hemmet, giftermål, bli föräldrar. Lägre inkomster. Störst var skillnaderna för neurologiska sjukdomar och sensoriska sjukdomar. Därtill gick det sämre för längre sjukdomsperioder (antagligen avses grupp 3) och när det var synliga sjukdomar. Från 38% lägre (föräldraskap) till 22% lägre (flytta hemifrån). Jämförelser är gjorda med "healthy peers". Slutsats: krävs interventioner.	Explicit: Studier om vilka interventioner som mest effektivt ökar uppnående av vuxnas milstenar för den studerade populationen. Implicit: Det fanns för få studier för många enskilda diagnosgrupper/tillstånd - därför grupperades olika diagnoser och tillstånd i tre grupper. Det fanns för få studier om psykologisk mognad för att detta skulle kunna medtas i meta-analysen.
-----------------------	--	-----------	---	--

USA.	Totalt 13 040 unga varav 11,8 % med funktionsnedsättning (fysisk 5,9 %, Kognitiv 6 %, där gräns var IQ 80 eller lägre).	24-33 år (följda sedan de var 12-19 år).	Unga med både fysisk och kognitiv funktionsnedsättning har lägre utbildningsnivå än de utan funktionsnedsättning. De med kognitiv hade mer sällan icke-kroppsligt arbete, hade lägre medelinkomster och lägre löner. De med fysiska hade bättre socioekonomi än individer med kognitiva (i linje med referenspopulationen). Upplevelsen av SES var dock betydligt lägre än både med kognitiva och referenspopulation. Båda typer av funktionsnedsättning är underrepresenterade i arbetskraften. Familjestruktur (kärnfamilj eller inte) liksom föräldrarnas utbildningsnivå har betydelse och är en stark prediktor för såväl ekonomisk som arbetsmässig status.	Behöver titta mer på grad av funktionsnedsättning liksom på familjens/föräldrarnas betydelse för unga med funktionsnedsättnings totala humana kapital. Att unga med kognitiv funktionsnedsättning är lika nöjda med sin SES som de utan funktionsnedsättning bör studeras.
------	---	--	---	--

USA enbart.	Intellektuell funktionsnedsättning och/eller (Developmental Disabilities) (I/DD). Exkluderade: artiklar som fokuserade en specifik developmental disability, t ex autism.	Unga i transi-tions-ålder.	Sju prediktorer för konkurrensutsatta anställningar efter High school: 1, betald anställning under high school-perioden, 2, yrkesträning (vocational skills instruction), 3, familjens förväntningar, 4, genomgången high school, helst med diploma, 5, åtgärdsprogram (Individual Education Plan) innehållande mål för att få konkurrensutsatt arbete, 6, självbestämmande, 7, deltagande i eftergymnasiala studier.	För få studier som fokuserar populationen - läget beskrivs "unacceptable", behövs nya data istället för fler sekundäranalyser av National Longitudinal Studies. Saknas forskning som identifierar barriärer på olika nivåer, t.ex. klassrum, skola (campus), region (district) och statlig nivå. Saknas forskning om hur anställda inom special education kan utveckla/stödja familjen, bl.a. i syfte att öka familjens förväntningar, om partnerskap/samverkan familj-skola.
-------------	--	----------------------------	--	--

FÖRFATTARE	LAND	TYP AV STUDIE	SYFTE	KVANT - KVAL	ANTAL STUDIER/ LÅNGD
33. Stewart et al. (2006).	Kanada.	Kritisk värdering av fem översiktsartiklar.	Att identifiera evidens för faktorer som stöder eller hindrar transition och evidens för vad som fungerar i transitionsstöd.	Kritisk granskning av systematiska översikter enligt Critical Appraisal Skills program (CAPS) vilken består av 10 frågor som bedömer kvaliteten på översiktsartiklar.	Fem översiktsartiklar som totalt innehåller 235 primärstudier.

Implikationer för praktiken: Fler program måste utvecklas baserat på framgångsfaktorer i samarbete mellan forskare, stödansvariga, unga och deras familjer. Dessa bör följas och utvärderas.

34. Taylor & Mailick Seltzer, (2010).	USA.	Longitudinell.	Att undersöka om att sluta high school har samband med förändringar i nivåer av autism symptom och maladaptivt beteende.	Kvantitativ.	Data från 10 års uppföljning.
--	------	----------------	--	--------------	-------------------------------

Implikationer för praktiken: Viktiga resultat både för individer och familjer. Uppmärksammar betydelsen av rollen för föräldrar som servicekoordinatör för sitt barn (välja stimulerande sysselsättning).

35. Velsvik & Kvalsund, (2016).	Norge.	Longitudinell.	Att undersöka vilka individuella och kontextuella faktorer som bidrar till att förklara att "vulnerable" unga erfar risk för social marginalisering alternativt blir integrerade under transitionen?	Telefonintervjuer och enkätdata som behandlas kvantitativt.	Data från 4 mätillfällen (från 1995 till 2012).
------------------------------------	--------	----------------	--	---	---

Implikationer för praktiken: Större uppmärksamhet på betydelsen av internetrelationer. Medvetet skapa bättre förutsättningar för relationer tex genom att undvika särskilda undervisningsgrupper.

36. Wehman, Chen, West & Cifu, (2014).	USA.	Longitudinell. En explorativ, prospektiv longitudinell studie. Tio-årsstudie dvs. uppgifter under 10 års period.	Objective. Att studera prevalens av anställning och karaktäristika av transitions-planeringspraktiker som främjar positiv skola - till - arbete transition för elever med traumatisk hjärnskada. Aim: Att analysera samband mellan transitions-planeringsprocess och anställning (efter skola) för ungdomar med traumatisk hjärnskada genom användning av nationell data (NLTS-2) (Registerdata saknar beskrivningar av typ av skada, när skadan uppstod etc, se limitations).	Kvantitativ.	Longitudinell.
---	------	---	---	--------------	----------------

Implikationer för praktiken: Saknas i artikeln.

LÄNDER	FUNKTIONS- NEDSÄTTNINGAR	ÅLDER	HUVUDRESULTAT	FORSKNINGSGAP
Framgår inte tydligt.	Funktionsnedsättningar som kan kopplas till rehabiliteringsverksamheter. En stor bredd av funktionsnedsättningar. Artiklar som enbart tar upp ID har exkluderats.	Transitionsåren definierat som 14-24 år i en översikt men inte tydligt i de övriga fyra.	Faktorer på individnivå som stöder transition är utveckling av individuella färdigheter (som självbestämmande), träning i beslutsfattande och problemlösning. Omgivningsfaktorer som stöder är information, jämnråiga mentorer och stöd från familjen liksom ett servicesystem som är bra på att kommunicera och ha ett individcentrerat förhållningssätt (erkänner individens unika situation). Dessutom bör stöd ha fokus på att stärka sådant man redan kan, vara flexibelt, erbjuda rådgivning och psykosocial support, personalutbildning, involvera individ och familj i planeringen, stötta ungdomar i sin frigörelse från familjen samt mångdisciplinärt arbete.	Fler longitudinella studier behövs som ger kunskap om strategier som bäst stödjer enskilda att välja sitt vuxenliv.

USA.	Totalt 242 st (varav 159 fanns kvar vid femte uppföljningen efter 10 år). 73,1 % män, 63,2 % hade autism + ID (mätt som IQ 70 eller lägre med Wide range Intelligence test WRIT).	Medelålder 16,3 år vid första uppföljnings-tillfället (dvs ca 26 vid femte).	Under skoltiden förbättras såväl autism som beteendeproblem för att efter skolslut signifikant försämrans (särskilt självskadebeteende). För de med både Autism och ID särskilda försämringar efter flytt från föräldrar. Förklaras med sämre stöd och service. Särskilt att sysselsättningen var mindre stimulerande än skolan. Detta var än mer tydligt för de med autism utan ID, där ökade autismbeteendet. Bristen på stimulerande aktiviteter efter skolslut gör att personerna tappar förmågor. Beteendeförsämringarna ännu tydligare för de som kommer från familjer med låga inkomster. Försämringarna antas påverka såväl individen som familjens välbefinnande.	Forskning måste till om relationen mellan beteenden och bra stimulerande sysselsättningar. Bör också titta mer på betydelsen av familjens inkomster (hög/låg) och dess betydelse för en bra övergång till vuxenlivet (tillgång till bra service etc). Måste i större utsträckning också studera icke-vita, familjer med låg SES.
------	---	--	--	--

Norge.	Första mätillfället 760 st, fjärde 216 kvar. Övervikt män. Urval fått specialundervisning (i särskilda eller vanliga klasser). Intellektuell och/eller psykosociala problem.	Första ca 18 år, sista 34 år.	Face to Face-nätverk och sociala media-nätverk: de som gått i särskilda klasser hade 3,4 ggr större risk att ha små (mindre än 5 personer) i nära nätverk, de med intellektuell funktionsnedsättning hade större risk för social isolering liksom de som inte hade skaffat körkort/fått barn. Män och de med psykosociala resp. intellektuell funktionsnedsättning var mer sällan på Facebook etc. Transition är en komplex process där både individuella och kontextuella faktorer spelar in och ändrar sig över tid. Faktorer som spelar stor roll på kort sikt, som typ av undervisning, verkar minska i betydelse på sikt. Orealistiska förväntningar på individer tillsammans med förväntningar på roller som ska intas kan skapa funktionshinderskapande mekanismer. Att vara på Facebook etc. kan stärka nätverk/relationer.	Vi behöver veta mer om vilken betydelse som samspel på nätet har för olika grupper av unga med funktionsnedsättning, utvecklar det och stärker facitoface relationer eller tvärtom? Relationer kan inte fabriceras åt folk men förutsättningar för möten och relationer kan utvecklas.
--------	--	-------------------------------	---	--

USA.	Traumatisk hjärnskada.	13-16 år vid starten. (23-26 efter tio år) Sampel med 200 deltagare.	Om studenterna var mer aktiva i planering, planerade för high-school studier etc. så fick de anställning i större utsträckning. Speciallärares och skoladministratörers medverkan gav ökad anställning. Föräldrars aktiva involvering gav motsatt resultat. Kontakter med yrkesrehabilitering gav i större utsträckning anställning liksom kontakter med yrkesutbildningsprogram och "social service agencies". Kontakter med ev. arbetsgivare, med skyddad verkstad och stödboende visade på lägre grad av anställning. Sammantaget fanns det bevis för självbestämmande som viktigt för att ge anställning. Transitionsplanering och specifika kurser för att nå transitionsmål var framgångsrika/viktiga. Kontakter mellan skolan och några "adult services" främjade anställning.	
------	------------------------	--	--	--

FÖRFATTARE	LAND	TYP AV STUDIE	SYFTE	KVANT - KVAL	ANTAL STUDIER/ LÅNGD
37. Westbrook, J. D., Fong, C. J., Nye, C., Williams, A., Wendt, O., & Cortopassi, T., (2015).	USA.	Systematisk översikt.	Att identifiera och beskriva effekt av beteendeförändrande och sociala interventioner som förbereder unga för anställning efter examen.	Fokus på kvantitativ forskning - sökte randomiserade kontrollerade studier och beskriver mycket ingående hur de går tillväga. Förf. hittade inga artiklar som motsvarade kvalitetskrav, och 85 lästa kvantstudier exkluderades. Diskussionen bygger därför på 15 kvalitativa studier - men det saknas tydliga beskrivningar om hur de gått tillväga i urval och summering av dessa.	15 artiklar, publicerade under tidsperioden 1992-2011.

Implikationer för praktiken: Anger inga.

38. Wiegerink et al., (2010).	Nederländerna.	Longitudinell.	Att beskriva utvecklingen av romantiska relationer och sexuell aktivitet för unga med CP, om det finns samband med demografiska (ålder, kön och utbildningsnivå (grundskola, gymnasium och universitet) och fysiska karakteristiska (grad av fysisk rörelsebegränsning, gå utan stöd resp. mobilitet med stöd) och jämföra med referensgrupp.	Intervjuer med 103 personer, övervikt män (59%).	Tre uppföljningar med ett halvår emellan. Totalt 4 år.
----------------------------------	----------------	----------------	---	--	--

Implikationer för praktiken: Behov av att diskutera frågor kring romantiska relationer och sexualitet mera och tidigare.

39. Wilt, C. L. & Morningstar, M. E., (2018).	USA.	Scoping review.	Att undersöka om kulturbekräftande praktiker är reflekterade i aktuell forskning om planering för transition för kulturellt och språkligt varierade familjer (familjer med annan kulturell och språklig bakgrund än majoritets-samhället) och unga med funktionsnedsättning.	Kvalitativ, tematisk analys av kvalitativa studier.	7 studier. Totalt ingick 115 deltagare.
--	------	-----------------	--	---	--

Implikationer för praktiken: Författarna trycker på vikten av att arbeta mer kulturmedvetet, dvs att aktivt värdera (valueing) och söka vägar för att bekräfta och stärka familjens möjligheter att vara reellt delaktiga i transitionsplanering. Ge support till föräldrarna för en mer kulturellt hållbar pedagogik. Skapa kulturbekräftande skolkulturer.

LÄNDER	FUNKTIONS- NEDSÄTTNINGAR	ÅLDER	HUVUDRESULTAT	FORSKNINGSGAP
Okänt, dock, bakgrunden beskriver föreskrifter om transitionsplaner för ASD i USA, GBR och AUS (mkt översiktligt).	Autism, i någon av studierna ingår intellektuell funktionsnedsättning och development disabilities.	Fokus, 14-22 år. Dock vaga åldersuppgifter i några inkluderade studier.	I resultatet ett fokus på brist på studier, i diskussionen redovisas områden där interventioner kan ha effekt: 1) anställningsbarhet 2) inkluderande skolgång istället för special education, vikten av att träna self-mangement, använda samhällets "vanliga" service (t.ex. buss) och self-advocacy. Bättre träna "ute" i samhället istället för instruktioner i klassrummet. Stöd i att förhandla övergången från stöd genom skolan till stöd inom vuxenservice är en nyckelfaktor. 3) olika beteendeförändrande tekniker. En studie visar effektivt att ge feedback på arbetsuppträdande via hörselsnäcka, som "rollmodell" eller genom använda video-modellerande av isolerade förmågor, t.ex. arbetsuppgifter och social kommunikation. 4) Utveckla förmåga till social interaktion. 5) Familjecentrerat stöd. Få studier men visat positivt när familj förberett den unge om uppförandekoder, och negativt när familj dikterar anställningspreferenser	Författarna menar att det är angeläget med experimentella RCT-studier för att utvärdera de interventioner som på många håll ingår i transitions-planering i relation till elever med ASD. Framförallt menar de att eftersom arbete är själva målet/syftet med transitionsprogram är det märkligt att de inte fanns några studier med rigorös design - och att det behövs relativt lång uppföljningstid.

Nederländerna.	Cerebral Pares utan kognitiva funktionsnedsättningar.	16-20 år vid första tillfället.	De med kortare utbildning börjar dating senare än de med längre/hög, fler kvinnor än män involveras i romantiska relationer, de som hade stora förflyttningssvårigheter hade mindre erfarenheter av samlag än de med mindre. För gruppen som helhet ökar romantiska och sexuella erfarenheter över tid men är lägre än referenspopulationens. Inga skillnader beroende på utbildningsnivå.	Vad gör att män med CP har svårare att involveras i romantiska relationer (psykologiska, social och/eller omgivningssrelaterade faktorer? Enbart vita heterosexuella etc.?).
----------------	---	---------------------------------	--	--

I USA Ingående "ethniciteter" Latino, African American, Korean Amer., Native Amer., Asian Amer., inte spec.	Flertal, Anger epilepsi, hörsel- och synnedsättning, learning disability, intellektuell funktionsnedsättning, autism, emotional disturbance.	14-18 år.	Fann barriärer mot föräldraengagemang: *brister i kommunikation och tillgång till information, om t.ex. rättigheter. *negativa attityder (mot elevernas språk & kultur) från skolpersonal, *brist på tillit pga dåliga erfarenheter *begränsad integration samhälle-skola och därmed begränsad tillgång till samhälleligt stöd, Kulturbekräftande praktiker: *Fungerande kommunikation mellan skola och föräldrar, *Skolans engagemang i närsamhället och stöd till familjen att finna resurser i närheten (praktik-/arbetsplats för den unge, stöd för föräldrarna etc), kompetens att förstå vad som ses som meningsfullt, *samarbetsrelation mellan föräldrar och lärare, Föräldrarna betonade vikten av kommunikation, community och kulturellt relevant support.	Forskningen bygger på "gamla" studier, den senaste från 2010. Saknas studier om innovativ support.
--	---	-----------	---	--